

İDEOLOJİMİZ

ANAVATAN PARTİSİ 20 Mayıs 1983 günü kurularak memleketimizin siyasî hayatında yerini almıştır. Partimizin sembolü bal petekleri ile donatılmış Türkiye haritası ve bal arısıdır. ARI çalışkanlığı, PETEK aziz vatanımızın en ücra köşesine kadar mamur hale getirilmesini ifade etmektedir. Partimizin işareti baş üstünde birleştirilen sağ ve sol eller ile temsil edilen dört eğilimin sembolüdür. Kuruluş esaslarımızla milliyetçi, muhafazakâr, sosyal adaletçi ve rekabete dayalı serbest pazar ekonomisini esas alan bir siyasî partiyiz. Cumhuriyetimizin 100. Yılında Anavatan Partisi olarak bu dört eğilimin tezahürlerini ordoliberalizm, muhafazakarlık, irredentizm ve liberteryenizm olarak doktrinselleştiriyoruz. Bunun için daha önceki siyasî eğilimleri ne olursa olsun programımıza inananları birliğe, beraberliğe davet ediyoruz. Anavatan Partisinin ideolojisi Özalçılıktır. Anavatan Partisi merkez sağcı bir partidir. Anavatan Partisi bir hizmet kapısıdır. Hizmet felsefesi, milletimizin her bir ferdinin daha müreffeh; daha sıhhatli; daha kudretli ve daha huzurlu bir ülkede yaşamasını temin etmek, ülkemizin gelişimini, milletimizin refahını, huzur ve mutluluğunu kalıcı ve sürdürülebilir hale getirmektir. Daha önce yaptık yine yaparız zira rahmetli kurucu genel başkanımız ve cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ın da dediği gibi yaptıklarımız yapacaklarımızın teminatıdır!

İRADMİZ

Gücünü tarihinden, milli ve manevi değerlerinden alarak, geleceğe güvenle bakan büyük Milletimizin, demokrasiye bağlı vatansever evlâtlarının üzerine düşen tarihi görev ve sorumluluğun, hür, bağımsız, gelişmiş, itibarlı, güçlü ve büyük Türkiye idealinin hizmetkârları ve teminatı olabilme yolunun, milli hedefler etrafında birleşerek, dürüst, medeni ve ölçülü bir siyasî faaliyette bulunmak olduğuna inanırız.

Siyaseti aziz Milletimiz için mukaddes bir fazilet ve hizmet yarışı olarak telâkki eder, siyasi faaliyetin müsamaha ve olgunlukla, kavgadan uzak, medeni bir şekilde yürütülmesini düstur ittihaz ederiz. Demokratik siyasî mücadelenin tek yolu ikna, uzlaşma ve fikirlere hürmet etmek olmalıdır.

Ülkemiz, insanımızın çalışkanlığı ve kabiliyeti, tabii kaynakları ve coğrafi avantajlarıyla gelişmişliğin zirvesinde yer almaya lâyıktır. Bu cennet vatan tarih boyunca dünyanın en ileri medeniyetlerini bağrından çıkarmanın haklı gururuna, bu aziz Millet de gelişmiş ve medeni olmanın tarihi tecrübesine sahiptir.

Milletler arasındaki medeniyet yarışında geri kalmamızın meşru ve makûl bir sebebi olamaz. Milletimize doğru hedefler gösterildiği, önüne konulan manialar kaldırıldığı, birlik ve beraberliği bozulmadığı müddetçe aşamayacağı engel, çözemeyeceği mesele yoktur.

Her şeyden önce ortak yaşama iradesini zayıflatan, küresel ve bölgesel risklere karşı toplumsal direncimizi son derece kırılğan hale getiren ayrıştırıcı ve kutuplaştırıcı siyasi anlayış artık son bulmalıdır.

Anayasal temel haklara daima riayet edilmelidir. Cumhuriyet değerlerini iyi kavramış özgürlükçü bir anayasa, herkes için bir güvenlik ağı sağlayarak, yoksulluğu, fırsat eşitsizliğini azaltarak ve sosyal hareketliliği teşvik ederek ekonomik büyümeyi

desteklemeye yardımcı olacaktır. Gelişmiş bir demokrasi ve hukuk sistemi; adil, şeffaf, hesap verebilir ve liyakat esaslı bir devlet yönetimi, Türkiye'yi bir refah toplumu haline getirecek reçetenin olmazsa olmaz parçalarıdır. Ülkemizin refah seviyesini ve gayri safi milli hasilamızı artırmanın, kalkınma hedeflerimizi tabana yaymanın yolu ancak hukukun üstünlüğü ile yüksek demokrasi standartlarını benimseyen bir ülke olmaktan geçer.

Devlet bir tahakküm aracı değildir. Devlet Millet içindir. İktidarların kendisini devlet yerine koyarak, anayasal ve vicdani görev ve yetkilerini millet üzerinde bir baskı ve tahakküm aracı olarak kullanma geleneği son bulmalıdır. Bu geleneğin tezahürü, milletin devletine olan güveninin sarsılmasıdır. Devletin kurumsal yapısının Cumhuriyet ve Demokrasi temelinde yeniden düzenlenmesi; hak, eşitlik ve adalet temelinde bir hizmet anlayışıyla milletin devletine olan güveninin yeniden tesisi, güçlü ve kalıcı hale getirilmesi temel hedeflerimizden biridir.

VİZYONUMUZ

Kalkınma politikamızın vizyonu, her bireyin şimdi ve gelecekte kendi yaşamının sorumluluğunu üstlenebileceği, kendi geçimini sağlayabildiği daha güvenli, özgür, müreffeh, sürdürülebilir ve adil bir Türkiye'dir.

Ortak ideamız olan aktif kalkınma hedefleri için ekonomik, siyasal ve sosyal alanlarda tüm kurum ve kuruluşlarımız yanında sivil inisiyatif ile yapıcı ve akılcı işbirliğini ve toplumsal katılımı önemsiyoruz.

Kalkınma politikamız Türkiye'nin dış politikası ile entegredir. İyi işleyen uluslararası yapıları güvence altına almak, hukukun üstünlüğü ve insan haklarını sürdürmek ve teşvik etmek, yoksulluğu, şiddetli çatışmaları, radikalleşmeyi, düzensiz göçü, mülteci ve yerinden edilme krizlerini azaltmak adına küresel kalkınmaya, istikrara ve sürdürülebilir büyümeye katkıda bulunmak konusunda açık ulusal çıkarlarımız vardır.

Kalkınma politikamızın dört stratejik ayağı vardır.

1. MİLLİ GÜVENLİK

Milli Güvenlik Politikamızın temeli içerde ve sınırlarımızda sürdürülebilir barış, istikrar, stratejik bir akıl ve vizyoner bir bakışla ulusal çıkarlarımızı koruma ilkesine dayanmaktadır. Bu nedenle Türkiye bölgesinde ve ulusal çıkarları açısından önem ifade eden coğrafyalarda şiddet ve terörün önlenmesine, barışın ve istikrarın korunmasına ve dayanıklılığına yatırım yapacaktır. Komşu kriz ve çatışma bölgelerinde, yerinden edilmiş insanlara, mültecilere ve yerel topluluklara yönelik yardımını buldukları bölgelerde devam ettirecek ve güçlendirilmiş koruma ve iyileştirilmiş geçim kaynakları, eğitim ve istihdam fırsatları aracılığıyla ülkemiz sınırlarındaki mülteci baskılarına karşı koymaya gayret edecektir. İçeriden ve dışarıdan gelebilecek her türlü tehdit, tehdit ve terör girişimlerine karşı önleyici istihbarat başta olmak üzere tüm enstrümanlarla kararlı bir mücadele yürütülecektir.

2. GÖÇ VE KALKINMA

Türkiye düzensiz ekonomik göçün önlenmesine ve göçün temel nedenlerinin ele alınarak kalıcı çözümler üretilmesine katkıda bulunacaktır. Bu çerçevede ülkelerle de

iade konusunda işbirliği artırılacaktır. Herkesin evinin olduğu yerde kendisi ve ailesi için bir gelecek yaratma özgürlüğüne sahip olması gerektiği inancıyla buldukları bölgelerde ihtiyaçları olan asgari yaşam standartlarına ulaştırılması ana hedeflerden biridir.

3. KAPSAYICI, SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME VE GELİŞME

Türkiye sahip olduğu kaynakların ekonomik değere dönüştürülmesi ve gelişmiş dünya ile rekabet edebilir hale getirilmesi amacıyla gerekli yatırımları gerçekleştirecektir. Ayrıca, gelişmekte olan ülkelerde enerji, su, tarım, gıda ile Türkiye'nin özel bilgi, kaynak ve ilgi alanlarına sahip olduğu diğer alanlara odaklanarak kapsayıcı, sürdürülebilir büyüme ve kalkınmaya yatırım yapacaktır. Bu, özellikle gençler için ekonomik özgürlük, fırsatlar ve iş imkanlarına sahip sürdürülebilir bir toplum yaratmaya katkıda bulunacak; aynı zamanda Türkiye ekonomisine, ticaretine ve yatırımlarına da fayda sağlayacaktır.

4. ÖZGÜRLÜK VE KALKINMA DEMOKRASİSİ

Kalkınmanın ve insanların polansiyelini tam olarak kullanmalarının önündeki büyük engellerden birisi insanların sivil, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel haklarının reddidir. Bütün insan temel hak ve özgürlükleriyle birbiriyle ilintili ve ayrılmaz bir bütündür. Kalkınmanın sağlanabilmesi için bütün sivil, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel hakların korunması, geliştirilmesi ve uygulanması gerekmektedir.

Özgürlük yoksa kalkınma da yoktur. Temel hak ve özgürlüklerin sağlanması, hukukun üstünlüğü ve demokratik standartların karşılanması sivil ve siyasal kalkınmayı, eğitim ve sağlık gibi hizmetlerin sağlanması sosyal kalkınmayı, kişi başı gelirin yüksek olması ekonomik kalkınmayı ve eşitlik, din, etnik ve toplumsal otonominin ve özgürlüğün sağlanması da kültürel kalkınmayı karşılamaktadır.

Bunlardan biri veya birkaçı eksikse o toplum kalkınmış olarak kabul edilemez. Türkiye insan haklarını, demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü ve fırsat eşitliğini teşvik eden faaliyetlere yatırım yapacaktır. Herkesin korkusuz, kapsayıcı katılım ve eşit fırsatlarda güvenlik içinde bir yaşam hakkı vardır. Kalkınma insanların her türlü korkudan emin olması ve asgari lum ihtiyaçlarının karşılanması demektir. Bu, adaletin ve toplumsal barışın temelini oluşturur.

BU 4 STRATEJİK HEDEFİMİZ DAHİLİNDE

- a. En çok tehlikede olduğumuz alanlar-çıkarlar ve değerler,
- b. Gücümüzün, uzmanlığımızın ve tecrübemizin stratejik kullanımı yoluyla etki elde edebileceğimiz ve
- c. Türkiye için bir rol gördüğümüz yerler-ortak bir amaç için aktif ortaklıklar arayabileceğimiz veya bir gündemi ilerletmek için liderliği üstlenmemiz gereken yerlere odaklanacağız ve çalışmalarımızı önceliklendireceğiz.

DEVLET KAPASİTESİ

Devlet kapasitesi kavramı, topluma fiilen nüfuz etme ve siyasi kararları lojistik olarak uygulama kapasitesi, devletin kaynak ya da vergi toplama, politika belirleme ve bunları

her koşulda uygulama, uygulatma, kamu hizmetini en iyi şekilde sunabilmek için manevi ve maddi kaynak sağlama ve bunları yönetme becerisi gibi birçok boyuta işaret etmektedir. Devlet kapasitesi fazla memur, devasa bütçe, harcama ve iktisadi faaliyette bulunmak değildir.

Dünyadaki baş döndürücü gelişmeler sonucu giderek karmaşıklaşan toplum ilişkilerinin ve rekabet ortamının ortaya çıkardığı yeni meydan okumalara düşük bir devlet kapasitesi ile yanıt vermenin olanaklı olmadığı anlaşılmıştır. Yeni meydan okumalar karşısında devletlerin öncelikli çabası, kapasitelerini arttırmaya yönelik olmuştur. Toplumla karşılıklı etkileşimde bulunmayan, toplumun beklenti ve isteklerini dikkate almayan ve politikalarına yansıtmayan bir devlet anlayışının toplumsal talepleri karşılama, etkin ve verimli bir şekilde hizmet sunmada ne kadar başarısız olabildiğini hep birlikte yaşayarak görüyoruz. Geldiğimiz noktada başarısızlığı perdelemek adına iktidarın elindeki tüm güçle karşıt görüş ve protestoları engellemede daha çok zorlama yöntemine başvurması devletin meşruiyetini zedelemektedir. Oysa devlet, hizmet ettiği toplumu çıkarlarının aynı olduğuna inandırmak ve milleti bu yönde telkin ve motive etmek zorundadır. Yaşadığımız pek çok krizin merkezinde ya devlet kapasitesinin zayıflığı ya da kapasitenin iktidar tarafından farklı amaçlar için kullanılması yatmaktadır. Ülkemizde yaşanan sistem değişikliği meşruiyet meselesi başta olmak üzere birçok tartışmayı da beraberinde getirmiştir. Ülke istikrarı ve toplumsal iç barışın büyük darbe aldığı bu süreçte, devletin toplumsal tepkileri zor kullanarak önlemeye ya da bastırmaya çalışması, iktidar için kısa süreli olarak başarı sağlasa da uzun vadede devlet ile toplum ilişkisini ciddi ölçüde zedelemiştir. Türkiye'de devlet, temel işlevleri olan düzen, güvenlik, meşruiyet, hukukun üstünlüğü, toplumsal barış ve refah gibi başlıklardan giderek uzaklaşmıştır. Bir toplumun siyasi, ekonomik ve kültürel açıdan istikrarlı bir biçimde yükselişi, gelişmiş bir devlet kapasitesini gerektirir. Bu nedenle önümüzdeki dönemde Türkiye'nin yeniden bir istikrara kavuşması ve gelişmiş dünya ile açılan mesafenin en kısa sürede kapatılması için Devlet Kapasitesinin yükseltilmesi ve kapasitenin ülke ve toplum yararına etkili bir şekilde kullanılması atılacak adımların en başında gelecektir.

KAPSAYICI YÖNETİM

Kapsayıcı yönetim anlayışı, yasama, yürütme ve yargı arasında güçler ayrımını, yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını, yerel yönetimlerin güçlendirilmesini ve ülke yönetimindeki kurumlar açısından denge ve denetleme sisteminin etkin çalışmasını hedefler. Kapsayıcılık kavramının içini dolduran bu üç ilke, doğal olarak demokratik ve adil yönetimin de temelini oluşturmaktadır.

Güç ve güçlü lider merkezli yönetim anlayışının yerine geçecek kapsayıcı yönetimin başarısı, işbirliği, haklar, toplumsal uyum üçgeninin doğru kurgulanması ve uygulanmasındaki başarıyla doğru orantılıdır. İktidarın ve gücün sınırlanması için gerekli olan denge ve denetleme sistemi ile kapsayıcı yönetim anlayışının birleşimi, krizlere karşı devlet kapasitesini arttırmanın ve sürdürülebilir başarının anahtarı olacaktır. Devlet kapasitesinin güçlendirilebilmesi için güç merkezli yönetim anlayışının yerine "kapsayıcı yönetim" anlayışının benimsenmesi ve uygulanması gerekmektedir. Bunu sağlayabilmenin temel şartı da üç ana faktörü gerekli kılmaktadır. Devletler, kapsayıcı yönetim anlayışı çerçevesinde yerel yönetimler ve sivil toplumla ne kadar

çalışır ve işbirliği yaparsa o kadar kapasitelerini arttırıyorlar ve krizlerle mücadelede başarılı oluyorlar.

- Farklı aktörlerle «işbirliğine dayalı çalışma» anlayışı,
- Topluma kimlikler ve kültürel normlar temelinde değil, "haklar ve vatandaşlık" temelinde yaklaşmak,
- Kutuplaşmayı körükleyen değil, toplumsal uyum ve birlikte yaşamayı güçlendiren tavır ve söylem.

Yerel yönetimlere ve sivil inisiyative benim siyasetime, kimliğime, ideolojime yakın olanlar uzak olanlar ayırıştırması yapmadan yaklaşan, kayırma-dışlama/cezalandırma zıtlığında hareket etmeyen, aksine, işbirliği-haklar-toplumsal uyum ekseninde kapsayıcı yönetimi benimseyen bir anlayış kronik hale gelen pek çok sorunun çözümüne önemli katkı sağlayacaktır. Demokratik yönetim, insani gelişme için belirleyicidir. Kurumlar, kurallar ve standartlar, katılımcı kapsayıcı siyasal süreçler, ülkemizin ekonomik büyümesinde, yönetim yapılarının ihtiyaçlara yanıt verebilirliğinde ve dezavantajlı grupların güçlendirilmelerinde önemli bir rol oynayacaktır.

TEMEL HAKLAR VE İHTİYAÇLAR SİYASETİ

Temel haklar ve ihtiyaçlar siyasetinin temeli insan onuru, özgürlük, eşitlik, dayanışma ve adil paylaşım ilkesine dayanmaktadır.

Kalkınma stratejisinin temelini insanı yerleştirmek, kalkınmayı sadece rakamsal bir değer olmaktan çıkarıp insani değerler üzerine inşa etmek önceliğimizdir.

Türkiye evrensel değerleri içselleştirmeden ve bunları kalıcı yapısal reformlarla hayata geçirmeden kalkınamaz. Bunlar sağlanmadan gerçek anlamda demokrasi, ilerleme ve kalkınma iddiasında bulunmak, boş ve mesnetsiz bir vaat olmaktan öteye geçmez.

Türkiye yaşadığı travmalardan kurtulmak adına her şeyden önce bir özgürlük, güvenlik ve adalet bölgesi haline gelmek ve etkinliklerinin merkezine insani değerleri yerleştirmek zorundadır. Bu nedenle temel hak ve ihtiyaçlar siyaseti, birbirlerine zincirleme bağlı kalkınma odaklı değerler silsilemizin en güçlü halkalarından biri olacaktır.

Sağlanması gereken üçüncü değişim, kimlik, siyasetinden temel haklar ve ihtiyaçlar siyasetine geçiş ile yaşanacaktır. Yaşadığımız krizlerin yarattığı büyük meydan okuma, temel hak ve ihtiyaçların yerinde, zamanında, eşitlik ve adalet temelinde karşılanmasının ne kadar önemli olduğunu açık ve net bir biçimde ortaya koymuştur. Bu noktada "Devlet Millet içindir" anlayışı ile ortaya koyduğumuz temel hak ve ihtiyaçlar siyaseti, insan onuru ve insanca yaşama hakkı başta olmak üzere vatandaşlarımızın ihtiyaç duydukları her alanda en temel insani hak ve ihtiyaçlara eşitlik ve adalet temelinde ulaşmasını sağlamayı, bunun için gerekli tüm yasal ve yapısal düzenlemeleri ivedilikle hayata geçirerek yaşadıkları süreç ve geleceğe yönelik endişelerini bertaraf etmeyi hedeflemektedir.

TOPLUMSAL BÜTÜNLEŞME

Toplumsal bütünleşme, toplumsal yapının çeşitli ögeleri arasındaki uyum sürecidir. Toplumsal bütünleşmenin amacı, toplumun varlığının, birliğinin ve işleyişinin sürdürülebilir olmasıdır.

Toplumsal uyumun birlikte yaşama, ortak değerler için ortak mücadele anlayışına yapacağı katkı ve toplam kalkınma sürecinde yaratacağı sinerji tartışılmaz. Bu nedenle kalkınma stratejisinin başarısında en belirleyici faktörlerin başında gelen toplumsal uyumun tesisi, bizim de en temel hedeflerimizden biri olacaktır. Dördüncü değişim, siyasi, duygusal, kimliksel kutuplaşma sorununu körükleme ve bu sorundan fayda sağlamak yerine, toplumsal uyum ve birlikte yaşamayı temel alan kucaklayıcı bir siyaset ve toplum yönetimi anlayışını içermektedir.

Toplumsal bütünleşme sağlanırsa insanlar, toplumsal norm ve değerler üzerinde fikir birliğine ulaşırlar. Toplumsal bunalım ve çatışmalar ortadan kalkar. Toplumsal gelişme de kolaylıkla gerçekleşebilir. Bu amaçla devletin vatandaşına yaklaşım ve sahiplenme şeklinden başlayarak insanlarımızın birlikte yücelme ideali ile tüm kültürel farklılıklarına rağmen insani ve ekonomik anlamda kalkınan Türkiye ortak ülküsü etrafında toplanmalarına öncülük edilecektir. Milletın birbirine, milletin devletine, devletin milletine güven duyacağı, zaman içinde toplumun ruhuna zerk edilen nefret tohumlarının yaratılacak sevgi, hoşgörü, merhamet ve dayanışma iklimi ile yok edileceği bir siyaset yaklaşımı benimsenecektir.

Bu noktada kutuplaştırıcı siyaset anlayışının doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan toplumsal çözülme ve devlet-millet ilişkisindeki güven erozyonunu ortadan kaldıracak, milletin devletine yeniden güven duymasına imkân sağlayacak yapısal düzenleme ve uygulamalar son derece büyük önem taşımaktadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KAPSAYICI KALKINMA

İnsani gelişme veya insani kalkınma diye adlandırabileceğimiz bu yaklaşım içinde, sadece ekonomik zenginliği artırmak değil, insan hayatını zenginleştirmek esastır. İnsani kalkınma yaklaşımı gelecek kuşakları hesaba katan bir çerçeveyi benimsemektedir.

Ülkelerin bireysel ve küresel olarak kalkınma yolunda attığı adımlar ekonominin, gelirin ve üretimin artışından ibaret değildir. Artık toplumsal eşitliğin ve insanlığın iyi halinin sağlanmasının sürdürülebilir bir kalkınma anlayışı için bir ana hedef olduğu kabul edilmektedir.

İnsani kalkınma anlayışı, temel insan haklarından hareketle kalkınma hedefine yönelik tüm çalışmalarda toplumsal refahı; insanın kendi potansiyelini gerçekleştirebilmesine olanak verecek kaynak ve fırsatlara erişimde eşit ve adil muameleyi; bugünün ve gelecek kuşakların hakları olarak yaşanılabilir bir çevre hakkını; insanların ırk, dil, din, sınıfsal konum, gelir düzeyi, bedensel kapasite, yaş gibi açılardan herhangi bir ayrımcılığa uğramamalarını hedeflemektedir.

İnsani kalkınma yaklaşımı gelecek kuşakları hesaba katan bir çerçeveyi benimsemektedir. Dolayısıyla bu yaklaşım için kalkınmanın temeli sürdürülebilirlik

ilkesidir. Sürdürülebilirlik, ekonomik büyümeyi, verimliliği, refah artışını uzun vadeli ve sürekli olarak teminat altına alan bir yaklaşımdır. Bu çerçevede

- Açlık ve yoksullukla mücadele;
- Güçlü bir Türkiye için ekonomik ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi;
- İnsan haklarından ve sosyal adaletten temellerini alan bir refah anlayışı;
- Toplumsal barış için korku ve şiddetten bağımsız bir yaşam;
- Tüm bunları gerçekleştirebilmek için ulusal bir kararlılık ve çok paydaşlı bir işbirliği temel yaklaşımımız olacaktır.

Öte yandan büyüme içindeki istihdam ve sermaye artışları haricindeki nedenlerin birleşik etkisi olarak ifade edilen ve aynı miktarda sermaye ile daha fazla üretim ve gelir elde edebilmenin yolu olarak gösterilen Toplam Faktör Verimliliğinin artırılması için gerekli yapısal reform, destek ve teşviklerin sağlanması da öncelikli hedeflerden biri olacaktır.

Ekonomik büyümenin ve refah artışının önemli bir bileşeni olan verimlilik yoksullukla mücadelede uzun vadeli ve sürdürülebilir çözümler üretir. Verimliliğin artması doğrudan gelirlerin artmasına neden olacaktır. Diğer yandan yeni iş olanaklarının ortaya çıkmasına imkân tanıyarak yoksulluğun önlenmesi hedefi için önemli bir girdi sağlayacaktır. Reel ücretlerdeki artış gıda güvenliği, sağlık ve eğitim gibi farklı konulara olumlu yansımaları olacaktır.

Kapsayıcı ekonomik büyüme, toplumun üyelerinin ekonomik büyümeden eşit şekilde yararlandıkları ve ekonomik büyümeye eşit şekilde katkı sundukları bir duruma işaret eder. Kapsayıcı büyüme, dengeli bir gelir dağılımı kadar herkes için eşit fırsatların yaratılması, en dezavantajlı kesimlerin eğitim, sağlık, istihdam gibi olanaklardan eşit şekilde yararlanmasına da işaret etmektedir. Ekonominin sadece gelir odaklı kısımları ile değil, sosyal ve politik yönleri ile de yakından ilgilidir ve yoksulluk başta olmak üzere pek çok sosyal boyutu hesaba katan bir büyüme yaklaşımıdır.

Ekonomik büyüme ve sosyal kalkınma, fiziksel yapı, bilgi, teknoloji ve diğer mekanizmaları içeren güçlü bir altyapının üzerinde şekillenen kapsayıcı ve sürdürülebilir bir endüstriyel kalkınmanın teşvik edilmesine bağlıdır. Hem toplumsal yaşamın hem üretim süreçlerinin eşitlikçi ve adil bir yapıya kavuşması için sağlam bir altyapı ve sanayileşmenin güçlenmesi ve nitelikli işgücünün, yenilikçilik ve teknolojik gelişim ile desteklenmesi gerekmektedir

TOPLAM GÜÇ İLKESİ

Devletin kendi başına karar alma ve uygulama mantığı ile sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşabilmek mümkün değildir. Devletin konjonktürel şartlar çerçevesinde ve vizyoner bir bakış açısı ile yerelde sivil inisiyatif ve sermaye çevreleri ile işbirliğini makul ve hedef odaklı bir yaklaşımla geliştirmesi elzemdir.

İçerideki bilgi, birikim, vizyon, sermaye ve insan gücü kapasitesini oluşturulacak kapsamlı işbirlikleri ile ulusal hedefler çerçevesinde harekete geçirmek, ortak projeler

geliştirmek ya da özel sektör tarafından geliştirilen projelere sübvansiyonlar dahil her türlü teşviki sağlamak önceliğimiz olacaktır.

EHLİYET

Ehliyet ilkesinin tesisi, Türkiye'de şeffaflık sisteminin sağlıklı işleyişi için atılması gereken adımların başında gelmektedir. Liyakat ölçütleri sağlandığı sürece yolsuzluk, usulsüzlük ve kayırmacılık gibi suçlarla baş edebilmek mümkündür.

Türkiye'de anayasal ve yasal açıdan, liyakat sistemine ilişkin düzenlemeler bulunsa da Türkiye şeffaflık Sistemi'nin belirleyici özelliklerinden olan yasalarla uygulama arasındaki uçurum liyakat konusunda da kendini göstermektedir. Demokrasinin ve hukuk devletinin temellerinden olan devletin vatandaşa eşit mesafede bulunması gerekliliği maalesef yaygın kayırmacılık ve siyasi patronaj sistemi yüzünden zarar görmektedir. Sadece belli kurumlara özgü olmayıp kamu personel sisteminin neredeyse tamamına yerleşmiş olan kayırmacılık, bürokrasinin siyasi tarafsızlığını azaltarak işleyişine zarar vermektedir. Ehliyet ilkesinin tesisi, Türkiye'de şeffaflık Sisteminin sağlıklı işleyişi için atılması gereken adımların başında gelmektedir. Liyakat ölçütleri sağlandığı sürece yolsuzluk, usulsüzlük ve kayırmacılık gibi suçlarla baş edebilmek mümkündür.

Devlet sisteminde öngördüğümüz dönüşümün hakkıyla yerine getirilmesi, ancak yönetim sisteminde de liyakat esasının kayıtsız şartsız temel belirleyici haline getirilmesine bağlıdır. Bu nedenle

1. Devlet kurumlarının denge ve denetleme işlevlerini etkin bir biçimde yerine getirmesi için gerekli bağımsızlık koşulları oluşturulacaktır.
2. Kurumlara yapılan atamalarda kadrolaşma ve partizanlık eğilimlerine son verilecektir.
3. Atamalar ve görev yeri değişiklikleri yalnızca nesnel liyakat ilkelerine göre gerçekleştirilecek ve buna dair kıstaslar saptanarak ve şeffaflık sağlanacaktır.
4. İhtisas gerektiren kurumlara alınacak personelin seğilme süreçleri, yapılan sınav ve mülakatlar liyakat ilkesine uygun olacak biçimde yürütülecektir. Sözlü, sınav ve mülakatların video kaydı veya başka yöntemlerle denetimi sağlanacak; adaylar için eşit seçim kıstasları oluşturulacaktır.

DEMOKRASİ, İNSAN HAKLARI VE YÖNETİŞİM

Vatandaşların temel hakları, toplumsal çatışmayı yönetmek ve hafifletmek, ekonomik büyümeyi teşvik etmek ve insan onurunu korumak için temeldir.

Demokratik özgürlüklere sahip ülkeler daha adil, barışçıl ve istikrarlıdır ve bu yolla vatandaşlar potansiyellerini üst düzeyde gerçekleştirebilirler. Bu nedenle demokrasi, insan hakları ve yönetim programları aracılığıyla en kıymetli değerlerimizi korumaya ve geliştirmeye kararlılık esastır.

Demokratik Yönetişim

Kamunun ihtiyaç ve tercihlerine hizmet eden açık, duyarlı ve hesap verebilir kurumlar ve süreçler oluşturmak.

Katılım

Herkesin yönetime katılma ve nasıl yönetilecekleri konusunda söz sahibi olma fırsatına sahip olmasını sağlamak

Özgür ve Adil Seçimler, Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik,

Vatandaşların tercihlerinin temsil edilmesi ve temsilde adaletin sağlanabilmesi için özgür, şeffaf ve adil siyasi rekabeti teşvik etmek.

Sivil Toplum ve Bağımsız Medya

Vatandaşların vatandaşlık ve siyasi haklarını savunmak ve geliştirmek; Fikir, düşünce ve ifade özgürlüğünü kalıcı hale getirmek.

Adalet ve Güvenlik

Adalet ve güvenlik kurumlarını, adalet ve güvenlik reformlarını güçlendirmek, kurumları ve kişileri hukukun üstünlüğünden sorumlu tutmak ve adalet mekanizmalarına erişim sağlamak

İnsan Hakları ve Ayrımcılık Yapmama

İnsan hakları ihlalleri önlenecek insan hakları savunucularını koruma ve insan hakları ihlallerine müdahale etme çabaları desteklenecektir.

Yeniden Dirilen Otoriter Etkiye Karşı Mücadele

Kötü otoriter etki, dezenformasyon ve dijital otoriterizmle mücadele etmek için demokratik ve kurumsal dayanıklılık güçlendirilecektir. Bu hedefleri ilerletmek ve denetlemek amacıyla Demokrasi, İnsan Hakları ve Yönetişim Merkezi tesis edilecektir.

SİYASAL KATILIM

Siyasal katılım kavramı, kişinin otonom olarak yaptığı tercihler ve verdiği kararlar sonucunda siyasal karar mevkilerine gelecek olanları veya bu mevkileri ellerinde bulunduranları etkilemek üzere yaptıkları eylem ve faaliyetler olarak tanımlanır.

Mevcut ülke barajının temsilde adalet bağlamında yol açtığı sonuçların her şeyden önce, seçim ve temsil esasına dayalı demokratik sistemin temel varsayımlarına aykırı bir durum yarattığını hemen belirtmek gerekir. Bu varsayım, toplumda var olan tüm çıkarların siyasal sisteme girdi olarak intikalinin, siyasal sistemin en iyi doğru kararı üretmesi için gerekli olduğu biçiminde Özetlenebilir. Bu, kullanılan her oyun mutlaka yasama organında karşılığını bulması anlamına kuşkusuz gelmez. Ama, oyların %45'ini yasal kural gereği önceden değerlendirme dışı tutan bir seçim sisteminin, siyasal katılmanın en önemli kanalı olan seçimlerin demokratik niteliğini zedeleyeceği kesindir. Bu başlı başına bir siyasal sonuçtur.

İkinci olarak düşünülmesi gereken nokta, ulusal seçim barajı yoluyla parlamentoda suni bir çoğunluk üretmenin bir "meşruiyet krizine yol açıp açmayacağı" konusudur.

Bir başka siyasal sonuç, bu tür üretilmiş çoğunlukların siyasal sistemden dışlanan kesimlerin farklı katılma biçimlerine yönelmelerine yol açıp açmayacağıdır. Parlamentolardaki ezici çoğunlukların, parlamento dışı muhalefete ve sertleşmeye yol

açtığı durumlar Türkiye'de yaşanmamış ve bilinmeyen bir şey değildir. Parlamentoda üretilmiş büyük çoğunlukların, yasamanın yürütmenin güdümünde hızlı çalıştırılabilmesi bakımından bazı avantajlar sağladığına kuşku olmamakla birlikte, bu durumun hiç değilse bazı konularda siyasal partiler/güçler arasında uzlaşma sağlama gereksinimini ortadan kaldıracak olması nedeniyle siyasal işleyişte çatışmacı üslubu güçlendirmesi olasılığı büyüktür.

Demokrasilerde insanların temsil hakkı esastır. Kamuoyu açık hale getirilmeli, her fikir tartışılmalıdır. Zararlıyı, kötüyü ayıklamak, kamuoyunun hakkıdır. Bir sınıf, iktidar veya zümre, kendisini kamuoyunun yerine koyup doğruyu yanlış belirleyemez.

Demokratik rejimde güven hâkim olmalıdır. İnsanlar kendilerini huzur ve güven içerisinde, emin hissetmelidirler. Demokratik rejimde iktidarın halktan kopmaması, herhangi bir menfaat grubunun oyuncağı olmaması hususu büyük önem arz eder. Bu rejimin sağlıklı olması, menfaat gruplarının üzerine değil halkın vicdanına oturmasıyla mümkün olur.

Ülkemiz gibi demokratik geleneğin sorunlu olduğu ülkelerde; demokrasinin gelişmesi, devlet uygulamalarının denetlenmesi ve siyasal katılımın gelişmesi için büyük anlam yüklenen sivil toplum kuruluşlarının, bu anlamı yitirmemeleri için oldukça dikkatli ve duyarlı davranmaları kaçınılmaz bir gerekliliktir. Topluma karşı sorumlu olan sivil toplum kuruluşlarının tüm süreçlerde olabildiğince şeffaf olma, katılıma açık tutumlarını, demokratik işleyici önceleyici yaklaşımlarını ve fon kaynakları peşinde koşan değil, "devlet uygulamalarını denetleyen pozisyonlarını muhafaza etmeleri var olmalarının gereğidir. Nitekim sivil toplum kuruluşu tanımlarından biri de şöyledir: bir ülkede yurttaşların ortak ilgi, ortak çıkar, ortak özelemleri için devlet dışında yan yana gelerek kendi entelektüel maddi potansiyellerini birleştirdikleri, çaba gösterdikleri katılım biçimlerine sivil toplum kuruluşu diyebiliriz.

Bununla birlikte diyebiliriz ki tüm sivil toplum kuruluşlarının ortak özelliği: aktif yurttaşların katılım aracı olmalarıdır. Ancak ne yazık ki son yıllarda her alanda olduğu gibi sivil toplum üzerinde de siyasal baskılar oluşturulmuş. Çatışma ve kutuplaştırma anlayışı ile sivil toplum ve özellikle meslek kuruluşlarının kendi alanlarında iktidar uygulamalarına ve politikalarına muhalif görüş ve düşünce ifade etme imkanları sınırlandırılmıştır. Hatta bir adım ileri gidilmiş neredeyse her alanda iktidar yandaşı örgütlenmelere yol verilmiştir. Bu sayede demokrasinin en temel ve üretken unsurları asli görevlerini yapamaz hale getirilmiştir.

Partimiz, toplam güç ilkesi bağlamında Türkiye'nin sivil inisiyatif gücünü ve potansiyelini kalkınma hedefleri doğrultusunda değerlendirmeyi, sivil inisiyatifi sistemin dışına itmek yerine sistemin asli unsurlarından biri olarak kalkınma sürecine dahil etmeyi ilke edinmektedir.

TOPLAM GÜÇ-TOPYEKÜN KALKINMA

Toplam Güç kalkınma stratejisi çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşları yanında üniversiteler, AR-GE kuruluşları, işletmeler, yatırımcılar, finans kurumları, vakıflar, kolektif ve ticari kuruluşlar dahil olmak üzere Türk ve yabancı özel sektör temsilcilerinin bilgi, ağ, yetkinlik ve sermaye gücünü sürece dahil etmeyi ifade eder.

Kalkınma Stratejimizin en temel dayanaklarından biri Toplam Güç ilkesidir. 'Bu çerçevede ülkemizin ekonomik değer ifade eden öz kaynakları yanında içeride ve dışarıda bilgi, birikim, deneyim ve sermaye olarak bu sürece katkı sağlayacak her türlü birey. Kurum kuruluş ile ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği tesis edilecektir. Bu bağlamda özellikle Türkiye dışında çalışmalarını sürdüren ve gerek buldukları ülke gerekse dünya çapında başarılarını kanıtlamış bilim ve iş adamlarımızın deneyimlerinden üst düzeyde, yararlanmak, yurt içinde üniversiteleri ve sektör temsilcilerini kalkınma sürecine aktif olarak dahil etmek önceliğimiz olacaktır.

Türkiye, kapsayıcı ve sürdürülebilir büyümeyi etkin bir şekilde teşvik eden ve prototip olarak işlev görebilecek ve normatif bir etkiye sahip olabilecek, kamu-özel ortaklıkları teşvik edilecek, böylece uluslararası ölçekte daha büyük girişimlere ölçeklenmek için zemin yaratılacaktır. Bu sayede Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşmak için gerekli olan toplumun küresel dönüşümüne katkıda bulunacağız.

Toplam Güç ilkesinin hayata geçirilmesi adına öncelikli hedefimiz, söz konusu işbirliği çerçevesinde Türkiye'nin kaynaklarının hangi şekil ve esaslarla, ekonomik değere dönüştürülebileceği, Türkiye'deki yatırımların uluslararası rekabette nasıl öne çıkarılabileceği, hangi alanlarda hangi yatırımlarla ön alınabileceği gibi kararların yer alacağı stratejik bir yol haritasını hazırlamaktır.

Ortak aklın ürünü olan ana strateji çerçevesinde kalkınmanın zorluklarını ortadan kaldırmak adına özel sektörün ilişki ağlarını, beyin gücünü, vizyonunu ve yatırım kapasitesini geliştirebilecekleri imkanlar sağlanacaktır. Böylece iş dünyasının ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği ve rekabet gücü artırılacak, yaratılan cazibe ile Türkiye'deki yatırımların çeşitliliği ve sayısı artırılacaktır.

Devlet yerli ve yabancı yatırımları kolaylaştırıcı ve cazip hale getirici her türlü gerekliliği sağlayacak; en küçüğünden en büyüğüne kadar sermayenin yatırıma dönüştürülmesi için seferberlik ilan edilecektir.

Böylece Türk sivil toplum, bilim ve iş dünyasının toplam potansiyelini harekete, geçirecek olan devlet bu seferberlik sonucunda oluşan iş imkanları ve üretim kapasitesi ile istihdam sorununa da köklü bir çözüm getirecek; ortaya çıkan ekonomik kazanımlar çerçevesinde de topyekün kalkınmanın temelleri atılmış olacaktır.

GENÇLİK

Gençlere, gelişmeyi kendi ellerine alma yeteneği ve fırsatına sahip, ilgili, kararlı ve eşit aktörler olarak toplumdaki katılımlarını ve etkilerini artırma fırsatı verilmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu nedenle gençlerin geleceğin toplumuna giderek daha fazla dahil olmalarını sağlayacağız.

Gençlik bizim geleceğimizdir. Gençler, girişimciler ve aktif vatandaşlar olarak büyük bir kaynağı ve değerli demokratik değişim gücünü temsil ediyorlar. Öte yandan gençler, kendilerine fırsat verilmediği, kaynakları kullanılmadığı ve kendilerine danışılmadığı takdirde de istikrarsızlık ve çatışma kaynağı haline gelebilmekteler. Daha da kötüsü radikalleşmeye ve aşırılışmaya karşı savunmasız kalabiliyorlar.

Türkiye'de genç nüfusun önemli bir kısmının ne eğitimde ne istihdamda ne de yetiştirmede yer almaması nedeniyle bu potansiyel değer olumlu kullanılmama

durumu ortaya çıkmaktadır. Gençlerin potansiyel değerlerinin olumlu kullanılmaması, gençlik kapasitesinin de tam olarak kullanılmadığının ve kapasite kullanımına yönelik farklı sorunların ortaya çıktığının bir göstergesidir. Çünkü artık her ülke için varlığı kabul edilen genç işsizlik soruna ek olarak ortaya çıkan gençlik kapasitesinden yararlanamama sorunu, daha sonrasında psikolojik sorunlar, toplumsal baskılar, yeterince özgür olamama ve cinsel sorunları gençlik sorunları olarak karşımıza çıkarmaktadır.

Her şeyden önce gençliği bütün potansiyelini göz ardı ederek ayakbağı olarak, gören anlayıştan kurtulmak zorundayız. Genç nüfusun potansiyelini ülke kalkınmasındaki en önemli değerlerden biri olarak kabul etmek ve bu potansiyeli daha da yükselterek hem üretime hem de karar süreçlerine katmak için gerekli adımları atacağız. Bunun için bir yandan yapısal değişiklikler ve atılımlar çerçevesinde mevcut gençlerimizin sürece aktif olarak katılımlarını sağlamak, Öte yandan gelecek nesiller için de eğitim süreci ve kalitesi ile ilgili yapılacak radikal reformlarla kapasitesi daha yüksek nesiller yetiştirmek önceliğimiz olacaktır.

Bu bağlamda,

- ❖ Gençliğe sevgi, saygı ve hoşgörü ile yaklaşacağız
- ❖ Gençliğin sesine kulak vereceğiz
- ❖ Kendilerine daha fazla güven duymaları için önce biz gençliğe güvенеceğiz
- ❖ Gençliğin düşündüklerini özgürce ifade etmelerine fırsat vereceğiz
- ❖ Gençliğin politikaya aktif katılımını sağlayacağız
- ❖ Gençlere, kendilerini kanıtlama fırsatı vereceğiz
- ❖ Yetki ve sorumluluk vermekten asla çekinmeyeceğiz
- ❖ Toplumun en bilgili, en cesaretli, en girişken ve enerjik kesimi olan gençliğin toplumsal üretim sürecine daha üretken biçimde katılmasını sağlayacağız
- ❖ Gençliği eğitim sürecinde "yarış atı" olmaktan çıkaracağız;
- ❖ Kişilik ve kimlik sahibi, özgür, sorumlu ve yaratıcı bireyler yetiştirmek adına çağdaş insan felsefesine uygun bir biçimde eğiteceğiz

BARIŞ VE İSTİKRAR

Türkiye, siyasi ve diplomatik inisiyatifleri ve kalkınma politikası hamlelerini yürütürken devlet bütünlüğü çerçevesinde mevcut savunma ve güvenlik kaynakları ile birlikte esnek, risk alan ancak gerçekçi bir yaklaşım sergileyecektir.

Türkiye iç ve bölgesel barışın korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla bölgesel ve ulusal aktörlerle yeni ilişkilerin geliştirilmesini ve işbirliklerinin daha etkin hale getirilmesini hedefleyecektir.

Türkiye hem içeride hem de sınırlarında ve bölgesinde barış ve istikrardan yana olmakla birlikte ulusal güvenlik için gerçek anlamda tehdit içeren unsurlarla devletin tüm imkanlarını kullanarak agresif bir mücadele içinde olacaktır. Mevcut ve muhtemel

tehdit unsurları ulusal strateji çerçevesinde belirli ve tanımlı olacağından her meseleye güvenlik odaklı yaklaşmak ve anlamsız bir paranoya ile hareket etmek Türkiye'nin farklı alanlarda mesafe kat etmesine engel olacaktır. Güvenlik politikalarının bu nedenle bilimsel ve akılcı bir yaklaşımla ele alınması ve gerçekçi olması tercih edilecektir.

Toplam kalkınmadan bahsedilen bir ülkede hukuk, adalet ve özgürlükler temelinde toplumsal bir bütünlüğün ve eşitliğin sağlanması esastır. Türkiye gibi çok kültürlü bir toplumda inanç, etnik yapı, mezhep, siyasal ve sosyal eşitsizlik ve ayrımcılık gibi unsurların zamanla iç barışı bozarak ilerleyen aşamalarda, ülkeyi çok derin krizlerin içine çekecek açık birer tehdit haline dönüşmesi her zaman ihtimal dahilindedir. Nitekim yakın tarihimiz bunun örnekleriyle doludur. O nedenle Türkiye her şeyden önce kendi iç güvenliğini güvence altına almak adına başka güçlere imkân ve zemin yaratacak bu konularda hassasiyetle davranmak zorundadır. Fikir, ifade, inanç, köken ve kültür alanında uygulanacak baskıcı ve ayrımcı politikalar, bunlar için sağlanan özgürlüklerden çok daha büyük tehditlere gebe dir.

Özgürlüklerden endişe duymak bir devlet için en büyük acziyettir. Devlet vatandaşlarına her türlü hak ve özgürlük alanını açacak kadar özgüvenli, bu ve benzeri konularda her türlü istismarla en kesif mücadeleyi verecek kadar da dirayetli olmalıdır. Toplumsal barış ve istikrarı sağlamanın, toplumu tüm kesimleri ile kalkınma hamlesine ortak etmenin yegâne yolu budur.

Öte yandan özellikle yaşadığımız coğrafyadaki çatışma, kaos ve istikrarsızlıkların Türkiye için hem güvenlik hem de ekonomik alanda ne kadar açık birer tehdit oluşturduğunu yaşayarak gördük, görüyoruz. Ülkemiz her şeye rağmen hala bölgesindeki en önemli güçtür ve olmaya devam edecektir. Ancak zafiyetlerini bir an önce telafi ederek, bölge üzerinde politika oluşturan devletlerin baskı ve tehditleriyle mecburi partner olmaktan kendini kurtarmalıdır, kurtaracaktır. Yazılı olmayan ve resmi hiçbir şarta bağlanmamış vaatlerle, sonu ve sonuçları iyi analiz edilmeden atılan adımlarla, devlet aklını ve stratejisini devreden çıkartan gündelik kararlarla ortaya çıkan tablo Türkiye için açık bir beka sorununa işaret etmektedir. Türkiye'nin yeni maceralara tahammülü yoktur. O nedenle bu macera politikasına son verilecek, bölgesel barış ve istikrarı önceleyen, sınır güvenliğini teminat altına alan güçlü ve kararlı bir politika izlenecektir.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE ÖNCELİKLER

Türkiye'nin sistemli, programlı ve sürdürülebilir bir kalkınma sürecinden uzaklaşmasının altında yatan en önemli nedenlerden biri dış politikadaki yanlışlar, yanılığlar ve istikrarsız yaklaşımlardır.

Bu yanlışlardan ötürü Türkiye güven ve itibar erozyonuna maruz kalmış, öte yandan demokrasi, haklar ve özgürlükler ile iç hukuk sistemindeki dejenerasyon ve siyasetin piyasalar üzerindeki müdahaleleri ile Türkiye özellikle yabancı yatırımcılar ve finans çevreleri için güvenilmez ülke haline gelmiştir.

İç ve dış siyasette sürdürülebilir bir güven ve istikrar sağlanmadıkça, ülkeye ve ülkeyi yönetenlere karşı uluslararası diplomasi, iş ve yatırım çevrelerinde güven duyulmadıkça ülkede hak ve özgürlükleri teminat altına alan bağımsız ve güçlü bir hukuk sistemi tesis edilmedikçe bir kalkınmadan söz etmek de mümkün değildir.

Çağdaş dünyadan kopan ve içine kapanan bir ülkenin kalkınması hayalden öteye geçmez.

Bir ülkenin uluslararası ilişkilerde ve bulunduğu bölgedeki etkisi stratejik konumu ve askeri gücü kadar stratejik zekasına ve ekonomik gücüne bağlıdır. Türkiye konumu ve barındırdığı kaynaklar yanında tükenmekte olan enerji kaynaklarına yakınlığı dolayısıyla her zaman süper güçlerin radarında olan bir ülkedir. Türkiye'nin bulunduğu coğrafyada güçlü ve etkili bir konuma gelmesi bölgede menfaatleri olan güçler için tercih edilir bir durum değildir. Bu nedenle Türkiye zaman zaman çeşitli argümanlar kullanılarak müdahalelere maruz kalmıştır, kalmaktadır. Bu ne bugünün meselesidir ne de sonu gelecek bir sorundur. Bu gerçeği sürekli hatırdaki bulundurarak politika ve strateji üretmek ve değişen şartlara göre de güncellemek zorundayız.

Bu nedenle Türkiye'nin konjonktürü ve geleceği doğru okuyarak gerçekçi, istikrarlı ve saygın bir politika ile uluslararası ilişkilere yeni bir boyut kazandırması kaçınılmazdır. Bu bir güvenlik meselesi olduğu kadar kalkınmanın da en önemli anahtarıdır. Zira kalkınmayı uluslararası ilişkilerdeki etki alanından ayrı düşünmek mümkün değildir. Türkiye'nin Suriye politikasındaki yanlışlıklarının hem güvenlik hem de ekonomik anlamda verdiği hasarlar bunun en açık teyididir.

2001 yılında ABD'deki ikiz kulelerin yıkılmasıyla başlayan sürecin, bölgede yaratacağı kaos ve istikrarsızlık ile Türkiye için her anlamda ağır bir tehdit haline dönüşeceği açık iken, bu yıkım sürecine bir de ortak olmanın ülkemize getirdiği maliyetler ortadadır. O güne kadar bölgesinde bir istikrar unsuru olarak görülen Türkiye tarihi bir hataya imza atarak kaos ve çatışmanın baş mimarlarından biri haline gelmiştir. Doğal olarak da hem siyasi hem ekonomik alanda ağır bedeller ödemiştir, ödemeye devam etmektedir.

Türkiye en kısa vadede ehil bir kadro ve bütüncül bir strateji ile kalkınma sürecini ele almalı ve birbiriyle doğrudan bağlantılı iç siyaset, dış politika, hukuk, ekonomi gibi alanlardaki yol haritasını gerçekçi ve akılcı planlarla hayata geçirmelidir.

Partimiz öncelikle devlet aklını ve liyakati esas alan bir yaklaşım ve bilimsel bir metodoloji ile Türk Dış Politikasını ulusal çıkarlar ve dünya gerçekleri ile uyumlu bir hale getirecektir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME-ÇERÇEVE KOŞULLAR

İyi bir iş ortamı, iyi işleyen bir yargı sistemine ve insan haklarına saygıya, etkin, sorumlu ve kapsayıcı sivil kurumlara, yolsuzlukla mücadele politikalarına, altyapının inşasına ve cinsiyet eşitliğine dayalı bir temelden doğar. İyi bir iş ortamı ve sorumlu bir özel sektör, demokratik süreçlerin desteklenmesi ne katkıda bulunabilir.

Kurumların yeniden inşası, özel arazi ve mülkiyet hakları ve ekonomik özgürlük çok önemlidir. Toprak ve mülkiyet hakları da çoğu zaman birçok yoksul insan için geçim kaynağının ve gıda üretiminin bir parçasıdır ve korunması gerekir.

Tarım ve gıda sektöründe istihdam, kapsayıcı ve sürdürülebilir büyümenin itici gücü olacaktır. Tarımsal, küçük ve mikro işletmelerin kayıtlı ekonomiye entegre edilmesi ve yerel yönetimlerle yapılacak işbirliği ile sürdürülebilir kentsel kalkınma hem üretimi artıracak hem de gençlere yeni iş imkanlarının yaratılmasına imkan sağlayacaktır.

Türkiye bundan böyle daha fazla yatırımın ve sürdürülebilir ve esnek altyapı, tüketim, enerji ve suya entegrasyonun önünü açabilecek çerçeve koşulları teşvik edecektir. Temiz su ve sürdürülebilir enerji alanındaki girişimlere öncelik vereceğiz ve yoksul nüfus gruplarının sürdürülebilir enerji ve su kaynaklarına erişimini sağlamak için çalışacağız.

Türkiye deneyimine, uluslararası yönergelere ve Türk işgücü piyasası örgütleriyle ortaklıklara dayalı olarak işçi hakları ve sosyal diyalog temelinde, daha iyi işleyen bir işgücü piyasası tesis edecektir. Bu, istihdam yaratılması ve yerel iş sektörünün geliştirilmesi için gerekli özel yatırımların sağlanması için belirleyicidir.

Öte yandan devlet, iş sektörünün sürdürülebilir üretim ve ticarete geçişine katkıda bulunacaktır. İşletmelerin sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunabilecek yeni pazarlara, hizmetlere ve ürünlere dönüştürmelerine yardımcı olacağız. Uluslararası pazarlarda gelişmiş entegrasyon ve gelişmekte olan ülkelerde yerel olarak değer yaratma, küresel büyüme için daha sürdürülebilir bir temel oluşturabilir. Türkiye, özellikle batılı tüketicilere yönelik üretimin genellikle gelişmekte olan ülkelerde gerçekleştiği küresel değer zincirlerinde girişimciliği ve sürdürülebilirliği teşvik edecektir.

Tarımın Türkiye'de yeniden dünyanın üretim havzası haline getirilmesi için planlı tarım uygulamalarının ve tarımsal sanayinin gelişimi sağlanacaktır. Gıda teminin ve güvenliğinin giderek daha çok önem kazandığı dünyada bu atılım bir taraftan Türkiye'yi yeniden kendi kendine yeten bir ülke durumuna getirecek, diğer yandan ülke ekonomisi ve istihdam için büyük bir değer yaratacaktır.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşmada özel sektör belirleyicidir. Türkiye, en iyi bilgiyi, en yenilikçi fikirleri ve finansmanı birleştirmek, gelişen pazarlara katkıda bulunmak ve pazar odaklı sürdürülebilir büyüme ve istihdamı teşvik etmek amacıyla çeşitli kamu ve özel sektör ortakları arasındaki ortaklıkları hızlandıracaktır.

GENEL ESASLARIMIZ

Madde 1-GAYE

ANAVATAN PARTİSİ,

* Millî hakimiyeti ve milletin üstünlüğünü, milli birlik ve bütünlüğü her şeyin üzerinde telâkki eden,

* Millet iradesinin tecellisinin ve millet hakimiyetinin tesisinin ancak halkın serbest oyununun esas olduğu hür demokratik düzen içerisinde mümkün olabileceğine inanan,

* İnsan temel hak ve hürriyetlerini vazgeçilmez kabul eden,

* "Adalet mülkün temelidir" anlayışına sahip,

* Milliyetçiliği, millî ve manevî değerlere bağlılığı düstur ittihaz eden,

* Cumhuriyetimizin kurucusu büyük önder Atatürk'ün ilke ve inkılâpları istikametinde muasır medeniyet seviyesine erişmeyi hedef alan,

* "Asıl olan fertlerin ve toplumun mutluluğudur" görüşü içerisinde sosyal adalete ve fırsat eşitliğine inanmış, İktisadi kalkınmanın hızlandırılmasını, işsizliğin ve fakirliğin kaldırılmasını, gelir dağılımı farklılıklarının azaltılarak refahını yaygınlaştırılmasını öngören,

* İktisadi gelişmede fertlerin teşebbüs gücünü esas kabul eden,

* Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin modern ve ileri Türkiye idealine bağlı, millî ve ahlâki değerlerimizi benimsemiş, ilmi düşünceye sahip, herkese karşı sevgi, saygı ve müsamaha besleyen medeni bir insan olarak yetişmelerini millî eğitiminin esası sayan,

* Demokratik siyasî mücadelede tek yolu ikna, uzlaşma ve fikirlere hürmet olarak gören;

* Hür, bağımsız, gelişmiş, itibarlı, büyük ve güçlü Türkiye idealine ulaşmayı gaye edinmiş bir siyasî partidir.

Bu programda ve bu programda belirtilen esasların ışığı altında öngörülen hususların gerçekleşmesi maksadıyla her çeşit sosyal, İktisadî, İdarî, hukuki, politik ve diğer tedbirlerin alınması ve uygulanması için çalışmayı ve mücadele etmeyi aziz milletimize karşı vazgeçilmez görevimiz sayar, siyasî parti oluşumuzun sebebi görürüz.

Kuruluş esaslarımızdaki milliyetçi, muhafazakâr, sosyal adaletçi ve rekabete dayalı serbest pazar ekonomisini esas alan ideolojimizi Cumhuriyetimizin 100. Yılında ordoliberalizm, muhafazakarlık, irredentizm ve liberteryenizm olarak doktrinselleştirerek dört eğilimi parti sembolümüz olan sağ ve sol ellerin baş üstünde birleştirilmesi olarak ifade ediyoruz.

Madde 2-DEVLET

Devlet, başta vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünün korunması olmak üzere, yurdun savunması, emniyet ve asayişin sağlanması, adaletin temini, sosyal ve İktisadî faaliyet ve hizmetlerin en verimli bir şekilde yapılabilmesi maksadıyla yine millet tarafından kurulu müesseselerden meydana gelir. Devlet millet için vardır. Devletin millet ile bütünleşmesi esastır. Devlet-i Ebed Müddet budur!

Sosyal adalet, sosyal güvenlik ve sosyal yardımın düzenlenmesi ve sağlanması; sosyal hizmet ve faaliyetlerin tanzim, teşvik ve yönlendirilmesi ve gereğinde doğrudan yapılması devletin başlıca görevleri arasındadır. İktisadi faaliyetlerde devlet genel olarak bütün millete hitap edecek altyapı mahiyetindeki hizmetlere yönelmelidir. Asıl olan devletin zenginliği sonucu milletin zenginliği değil, milletin zenginliği sonucu devletin zengin olmasıdır. Devlet müesseselerinin kuruluşunda ve işleyişinde temel prensip işlemlerin müessir, süratli ve verimli bir şekilde yürütülmesidir. Bunun için sistem açık, basit ve kolayca anlaşılır olmalıdır. Devlet kuruluşlarının hakiki veya hükmü şahıslarla ilişkilerinde itimat esastır, şüphe istisnadır. Sistemin işleyişinde iyiliğin ve faziletin hâkim kılınması, verimin geliştirilmesi hedefimizdir. Devlet en temelinde

murakıptır ve iktisadi olarak bir müteşebbis değildir bilakis teşebbüs hürriyetinin teminatıdır.

Madde 3-ADALET

Adalet mülkün temelidir. Adaletin temini ve dağıtımı devletin temel görevleri arasındadır. Adalet, hak ve hürriyetlerin teminatı olduğu kadar, hürriyetlerin kamu menfaatleri dışında kullanılmamasının da teminatıdır. Kanun önünde eşitlik esastır. Adaletin vatandaşlar arasında herhangi bir ayırım yapılmaksızın gerçekleştirilmesi, millî birlik ve beraberliğin tesisinde ve devlete güvenin temininde aslî unsurdur. Adalet süratle yerine getirilmeli, cezalar müessir ve caydırıcı olmalıdır. Yargı organlarının bağımsızlığı ve tarafsızlığı esastır.

Madde 4-HÜRRİYET

ANAVATAN PARTİSİ olarak 3 Temel Hürriyeti kabul etmekteyiz; Teşebbüs Hürriyeti, Din ve Vicdan Hürriyeti, Fikir hürriyeti.

Toplumun maddi ve manevi olarak yükselmesinde ve yücelmesinde temel unsur insandır. Herkes kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. İnsan Hakları Evrensel Beynamesinde ifadesini bulan bu hak ve hürriyetlerin sağlanması ve teminat altına alınması için hukuka bağlı ve hukukun üstünlüğünü esas alan devlet nizamını temel şart görürüz.

Anavatan Partisi sağcı bir politik parti olduğundan bireyin başkalarının otoritesine maruz kalmadan özgür olması gerektiğine inanır yani negatif özgürlüklerden yanadır. Aynı şekilde bireylerin ve toplumsal baskı gruplarının diğer vatandaşlar üstünde özgürlük bahanesi altında tahakküm kurmasına da karşıdır.

Madde 5-HAK VE EŞİTLİK

ANAVATAN PARTİSİ olarak her türlü ayrımcılığa karşıyız; hem negatif ayrımcılığa hem de pozitif ayrımcılığa. Hiçbir şekilde devlet eliyle hangi saikle olursa olsun toplumun belli bir kısmına hukuki özel haklar tanınmaz; ayrı bir statü sağlanamaz.

Kimlikler üzerinden toplumda ve kadim uluslararası hukukta yeri olmayan yeni hukuki tanımlamaları asla hukukun bir parçası yapmayız.

Anavatan Partisi hiçbir bireyin, hiçbir toplumsal grubun yurt içi yahut yurt dışı menşei olsun fark etmeksizin diğer bireylere ve toplumun geri kalanı üzerinde tahakküm kurmasına karşıdır. Devlet negatif hakları teminatı altına alırken pozitif haklar konusunda bir normatif tutum içine giremez.

Anavatan partisi fırsat eşitliğine inanır. Aslolan fırsat eşitliğinin tüm bireylere sunulmasıdır. İstidatlıyla istidatsız eşitlemek gafletine düşülemez, devletin de böyle bir ödevi olamaz.

İKTİSADÎ POLİTİKAMIZ

Madde 6-İKTİSADÎ POLİTİKANIN ESASLARI

İktisadî gelişmenin hızlandırılması, sosyal dengenin iyileştirilmesi, fertlerin kabiliyet ve çalışmalarına göre gelişme arzularının teşvik edilmesi, gruplar arasındaki gelir dağılımı farklılıklarının pratik ölçüler içinde azaltılması, bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının asgariye indirilmesi, fakirliğin kaldırılarak refahın yaygınlaştırılması İktisadî gelişme politikamızın esasını teşkil eder.

Toplumdaki çeşitli grup menfaatlerinin bir bütünün tamamlayıcı unsurları olduğuna, bunların ahenkli bir şekilde milli menfaatler çerçevesinde birbiriyle telif edilebileceğine inanırız. Ekonominin tabii kanunları içinde gelişmesini sağlamak üzere, ülke menfaatleri doğrultusunda müdahale ve tehditlerin asgariye indirilerek, rekabet şartlarının hâkim kılındığı serbest pazar ekonomisinin uygulanması ekonomik sistem tercihimizdir. Büyük halk kitlelerine yeterli, kaliteli ve ucuz mal ve hizmet sunulmasının en iyi şekilde bu sistem içerisinde mümkün olabileceğine inanıyoruz.

Bu genel hedeflere erişebilmesi için ilkeler şunlardır;

*Tasarrufların teşviki tasarrufların ve kaynakların verimli ve süratli bir şekilde kullanımıyla, yatırım ve üretim artışının, istihdam imkânlarının geliştirilmesi,

*Dış ödemeler dengesinin istikrarlı ve sürekli çözüme kavuşturulması, ihracatın artırılarak milli gelir içindeki payının yükseltilmesi; dış müteahhitlik, taşımacılık,

*Enflasyonun çok düşük seviyelerde tutulması, fiyat istikrarının sağlanması,

*İktisadi, mali, para ve kredi politikalarında karar bütünlüğünün sağlanması ve uygulamanın ahenk içinde yürütülmesi.

Anavatan Partisi liberal değil liberteryen bir parti olduğu kadar neoliberal değil ordoliberal bir partidir aynı zamanda. Rahmetli Kurucumuz Turgut Özal'ın da dediği gibi başta Avusturya, Chicago ve Virginia İktisat Ekolleri olmak üzere çok sayıda sağcı iktisat ekolünden faydalanmış olmakla beraber vicdanlı kapitalizm olarak da adlandırılan ordoliberalizmin yani Almanya'daki tezahüründe Ludwig Erhard'ın pratikte uygulamaya koyduğu Sosyal Piyasa Ekonomisinin dayandığı Freiburg Ekolünü iktisat anlayışının temeline oturtur Anavatan Partisi. Bununla birlikte Anavatan Partisi Keynesyen dogmaya ideolojik ve doktrinsel olarak taban tabana karşıdır.

Madde 7-İKTİSADİ KALKINMADA DEVLETİN ROLÜ

İktisadi gelişmenin güvenli ve sürekli bir şekilde yapılabilmesi için devletin başlıca rolü istikrarın teminidir. Bu maksatla yurt içinde emniyet ve güvenin sağlanması, yurdun savunması, yurt dışında memleketin ve vatandaşların haklarının korunması, adaletin en iyi şekilde tevzii devletin aslî görevleridir. İktisadi kalkınmada devletin esas fonksiyonu tanzim edici olması, fertlerin ve kuruluşların iktisadi münasebetlerini düzenleyici, ihtilafların halli, iktisadi istikrarın sağlanmasına matuf sık sık değişmeyen kaideler koyması, engellerin kaldırılarak verimin yükseltilmesidir. Devletin tanzim edici

ve yönlendirici fonksiyonu genel seviyede olmalı, detaylara müdahale edilmemelidir. İktisadi kalkınmada devletin doğrudan yürüteceği faaliyetler genel olarak bütün millete hizmet veren, esas itibarıyla altyapı mahiyetindeki işlerin yapılmasıdır. Bütün milletin istifadesine açık olabilecek orman, su, maden, enerji gibi sahalar devletin varlığı olarak düşünölmelidir. Bahis konusu tabii kaynakların mülkiyeti devlet tasarrufunda olmakla beraber, geliştirme ve işletme hakları devletin koyacağı esaslar içinde fertlere veya fertlerin bir arada kuracağı teşebbüslere bırakılabilir. Devlet sanayi ve ticarete ana prensip olarak girmemelidir. İstisnai olarak geri kalmış bölgelerde sınai tesisler kurabilirse de bu teşebbüsler kısa zamanda millete devredilmelidir. Sanayi ve ticarete devletin esas rolü tanzim ve teşvik edici olmasıdır. İktisadi faaliyetlerde devlet vatandaşın rakibi değil, aksine ona hizmet eden, gelişmesini kolaylaştıran bir yardımcıdır.

Madde 8-İKTİSADİ KALKINMADA FERTLERİN ROLÜ

Sanayi, tarım ve ticarete mal ve hizmet üretiminin en süratli ve verimli şekilde yapılabilmesi, fertlerin kabiliyetlerini ve teşebbüs güçlerini İktisadî gelişmenin temel unsuru sayan bir sistem içinde mümkün olabilir. Hür teşebbüsü meydana getiren ferdi işletmeler, kooperatif ve şirketler sistemin temel uygulama araçlarıdır.

Madde 9-VERGİLER

Devletin genel iktisadi politikası ile vergileme arasında doğrudan bir ilişki vardır. Devletin gayri iktisadi ve zarar eden yatırımlara girmemesi, iktisadi gelişmede fertlerin teşebbüs gücünün esas alınması, devletin tanzim ve teşvik edici bir rol oynamasından dolayı devletin masrafları nisbî olarak azalacaktır. Böylece aşırı vergileme ihtiyacı ortadan kalkacağı gibi vatandaşa daha müessir ve faydalı hizmetler vermek mümkün olacaktır. Vergilemenin ana prensipleri şunlardır:

*Vergiler sayıca az, basit, kolay anlaşılır olmalıdır.

*Vergiler adil, genellikle herkesin kolaylıkla verebileceği nisbette tutulmalıdır.

*Vergileme kurumlaşmayı ve yatırımları teşvik etmelidir.

*Vergileme israfı önlemelidir.

Anavatan Partisi olarak Flat Taxi savunmaktayız yani düz vergilendirme sistemini zira Türkiye'nin en ciddi yapısal iktisadi problemlerinden biri olan matrahsızlık ancak vergi usul kanununda yapılacak devrim niteliğindeki düzenlemelerle ortadan kaldırılabilir. Tüm vergi kalemlerinde doğrudan veyahut dolaylı fark etmeksizin tek vergi oranı uygulanacaktır bürokrasiyi azaltmak adına.

Olağanüstü şartlarda uygulanmak üzere Windfall Tax ve Spahn Tax gibi vergi türlerini de ideolojik olarak sahiplenerek uygulama taahhüdündeyiz. Ayrıca Fair Tax mantalitesiyle küçük işletmelerin, esnafın defter tutma zorunluluğu kaldırılarak dinamizm sağlanacaktır.

Madde 10- BÜTÇE VE BORÇLANMA

Türkiye'nin temel iktisadi yapısal sorunlarından biri bütçe açığıdır. Bütçe açığını borçlanmayla kapatmaya çalışan zihniyet iflasa mahkumdur. Anavatan Partisi ideolojik ve doktrinsel olarak denk bütçeyi savunur. Bunun için gereksiz tüm harcamalar, serbest piyasanın yerine getireceği hizmetlerde teşebbüsle rekabet eden devletin ekonominin dışına çıkarılması, birçok bakanlık, genel müdürlüğün kapatılması, kit ve bitlerin bir an evvel özelleştirilmesi. Eğitim ve sağlıkta devletin oyuncu olmaktan çıkarılması, belediyelerin bütçe kara deliğine dönüşmesinin önüne geçilmesiyle bu sorunu anavatan partisi olarak aşacağız.

Anavatan Partisi minarşist bir partidir. Türkiye; minarşist olduğu ölçüde kudretli olacaktır. Dinamik devlet, düşük bütçeli devlettir. Hantal olmayan dar bütçeli ve dar kadrolu devlet; Devlet-i Ebed Müddet'tir!

Devlet borçlanmanın ideolojik olarak karşısında duracaktır. Denk bütçe esastır ve bunun en önemli aracı da devletin düşük bütçelerle borçlanma ihtiyacından kurtulmasıdır. Türkiye'nin içinde bulunmuş olduğu çıkmazın başlıca sebebi tefeci oranlarında faizlerle gerçekleştirilmiş olduğu borçlanmalardır.

Madde 11-DEREGÜLASYON

ANAVATAN PARTİSİ'NİN başarısının temel sırrı deregülasyondur. Türk Parasını Koruma Kanununun kaldırılmasından 141, 142 ve 163. Maddelerin kaldırılması gibi bir gecede yapılacak düzenlemelerle onlarca yılın kangrene dönmüş temel problemleri çözülmüştür. Deregülasyon esas teşvihtir. Deregülasyon esas icraattır.

Anavatan Partisi sadece Türk devletinin, Türk Piyasalarına müdahalesini değil yabancı devletlerin de Türk Piyasalarına müdahalesini engellemek için merkantilist bir zihniyetle Ortak Tarım Politikası başta olmak üzere Gümrük Birliği gibi uygulamalara karşı çıkmakta; ve Spahn Vergisi gibi Tobin Vergisi gibi uygulamaları önemsemektedir.

Madde 12- ÖDEMELER DENGESİ PROBLEMİ VE CARİ AÇIK

Türkiye'nin bir diğer temel iktisadi yapısal sorunu asırladır ödemeler dengesi problemidir. Bunun önemli bir nedeni de cari açıktır. Türkiye eşsiz bir coğrafi konuma ve dünyanın en güzel iklimine sahip olsa da yer altı ve yer üstü kaynakları bakımından fakirdir. Enerji ithalatımızı maksimalist bir dış politika, enerji piyasasının deregülasyonu, nükleer enerji ve devam etmekte olan santral ve barajların bitirilmesiyle azaltarak cari açığı azaltacağız.

Ancak rahmetli kurucumuz Turgut Özal'ın yaptığı gibi ödemeler dengesi probleminin giderilmesi için Türkiye'nin turizme açılması gibi dış müteahhitlik hizmetlerine öncelik verilmesi, ihracatçının önünün açılması ve Türkiye'yi ihracat temelli büyümeye uygun bir hale getirerek Türk diasporasının ülkeye döviz getirmesini ivmelendirmek gerekmektedir.

Anavatan Partisi olarak Türklerin yurt dışına gitmesini bu yüzden müspet yaklaşıyoruz bize göre beyin göçü önlenmesi değil teşvik edilmesi gereken kalkınmanın önemli bir aparatı müspet bir mefhumdur.

Madde 13- PARA POLİTİKALARI

ANAVATAN PARTİSİ, Keynesyen karşıtı bir politik partidir. Talep temelli krizlere karşı faiz politikası uygulanabilir ancak stagflasyon gibi arz temelli krizlerde faiz politikası bir fayda getirmemektedir bilimsel olarak. Anavatan Partisi bilimden yanadır: Bilimde hurafe olmaz yani Keynesyenizm de Neo-Keynesyenizm de Neoliberalizm de Marksist paradigmlar da bilim dışıdır.

Ülkemiz hiperenflasyon gibi bir anomali içindeyken, yapılması gereken tek çözüm yeni bir para biriminin tedavüle sokulmasıdır. Bu redonominasyon olmamalıdır. Tüm dünyada hiperenflasyon bu şekilde çözülmüştür.

Eğer Türkiye enflasyondan temelli kurtulmak istiyorsa da yeni tedavüle sokacağı para birimini itibari değil sabit bir para birimi olarak tercih etmelidir. Bu sayede Türkiye sadece kendi lirasını kurtarmakla kalmayacak; başta Afrika ve Güney Asya olmak üzere tüm dünyada güçlü bir para birimine kavuşarak dünyanın en büyük ekonomilerinden birine sahip olacaktır.

Madde 14- BANKACILIK

ANAVATAN PARTİSİ olarak irrational exuberance'ı bertaraf ederek iktisadi krizleri tamamen ortadan kaldırmak için tam rezerv bankacılığını savunuyoruz zira devlet mudilere garanti vermektedir 2001 krizinden bu yana. Bu da kısmi rezerv bankacılığından kaynaklanan krizler neticesinde batan bankaları kurtarmak zorunda kalacak olan devletin kamu maliyesinin iflası demektir. Anavatan Partisi olarak bunun doktrinsel olarak karşısında olduğumuzdan sadece karşılıksız para basmak olan itibari para kaynaklı krizlerin değil kaydi para kaynaklı krizlerin de önüne geçmiş olacağız.

Madde 15-ALTYAPI YATIRIMLARI

Enerji, kara ve demir yolu, liman, yurtiçi ve yurtdışı haberleşme; kara, hava, deniz ulaştırması gibi temel altyapı yatırımlarını devletin aslî görevleri arasında telakki ederiz. İktisadi ve sosyal kalkınmanın başlıca unsuru gördüğümüz bu yatırımların süratle gerçekleşmesini sağlamak hedefimizdir. Kendini iktisadi olarak geri ödeme gücüne sahip projelerin devletin koyacağı esaslar çerçevesinde halkın iştirakiyle yapılmasının teşvik edilmesini faydalı buluruz.

Madde 16-KÖY VE TARIM

Köylü memleketimizin efendisidir. Tarım hizmetleri zahmetli ve fedakârlık isteyen işler olduğu kadar; tarım ürünleri de iktisadi gelişme seviyesi ne olursa olsun toplumun

zaruri ihtiyaç maddeleridir. Köylümüz sosyal yapımızın ana istikrar unsurudur. Tarım üretimi ise iktisadi gelişmenin, özellikle sanayi sektörünün başlıca kaynağıdır. Türkiye su, toprak ve iklim şartları itibariyle mevcut üretime göre çok daha fazla üretimin yapılabileceği bir potansiyele sahiptir. Milli gelirin dağılışı bakımından şehirlerde ve köylerde yaşayanlar arasında büyük fark görülmektedir. Başta tarımın mekanizasyonu olmak üzere, muhtelif sebeplerle köyden şehre göçün önümüzdeki yıllar boyunca devam edeceği muhakkaktır. Bu bakımdan tarım sektöründe hızlı bir gelişmenin sağlanabilmesi için ilkeler aşağıda belirtilmiştir:

*Başta yol, su, elektrik olmak üzere, köy ve şehir arasındaki altyapı ve medeni imkân farklılıkları giderilmelidir.

*Tarım ve tarıma dayalı sanayi ilişkileri üretim-pazarlama zinciri içinde bir bütün olarak ele alınmalıdır.

*Ormanlarımızda modern işletmecilik esasları uygulanması, orman ile orman köylüsü arasındaki iktisadi ilişkileri güçlendirecek tedbirlerin alınması gerekmektedir.

*Hayvancılığın ve buna dayalı et, süt ve diğer ürünler sanayi ile su ürünlerinin her yönüyle geliştirilmesi zorunludur.

*Tohumculuğun geliştirilmesi için gerekli bütün tedbirler ve teşvikler alınmalıdır.

*Gübre, tarım alet ve makineleri sanayi ve tarımsal ilâçlar konusunda yatırımlar teşvik edilmelidir.

*Yeraltı ve yerüstü sulama faaliyetleri hızlandırılmalıdır.

*Tarım ürünlerinde kalite ıslahı, standardizasyon ve ambalajlama konularına büyük önem verilmelidir.

*Üretimin verimli bir şekilde yapılabilmesi için krediler yeterli seviyeye getirilmeli, teminat sistemi makûl esaslara bağlanmalı ve kolaylaştırılmalı; tarım ürünlerinin en iyi şekilde değerlendirilmesi için kredi pazarlama desteği sağlanmalıdır.

*Tarımda teknolojik gelişmenin ve İktisadî verimliliğin dikkate alınarak, çiftçi ailesi gelirin aile başına ortalama milli gelir seviyesine yükseltilmesini öngören bir tarım reformunun yapılmasını faydalı buluyoruz.

*Tarımsal araştırma ve yayım hizmetlerine ağırlık verilmelidir.

*Tabii şartlar ve afetler dolayısıyla çiftçinin uğradığı zararların telâfi edilmesini zorunlu görüyoruz.

Anavatan Partisi olarak Türk köylüsünü ve çiftçisini instansif tarıma serbest piyasa şartlarında geçirirken merkantilist bir yaklaşımla başta AB'nin Ortak Tarım Politikası olmak üzere yabancı güçlerin lehine Türkiye'nin aleyhine olan kota uygulamalarını da kaldırarak Türk çiftçisini özgür bırakacağız. Piyasa kendi fiyat ve rekoltesini, ürün tercihini oluşturacaktır.

Madde 17-SANAYİ

Sanayi en hızlı gelişme potansiyeline sahip olan sektördür. Sanayileşme politikamızın esasını, genel kaide olarak devletin doğrudan sanayi teşebbüslerine girmemesi bunu millete bırakması teşkil eder. Devlet sanayileşmede teşvik ve tanzim edici bir rol oynamalıdır. Sanayileşme politikamızın hedefi modern ve gelişmiş ülkelerin sanayileşme seviyesine erişmektir:

*Sanayinin bütün yurda pratik ve gerçek ölçülerde yayılma için devletin altyapı ve hizmet yatırımlarını yapması,

*Sanayi tesislerinin düşük maliyette ve düzenli olması için organize sanayi bölgelerine önem verilmesi,

*Yatırımların ve ihracatın teşvik edilmesi,

*Sanayideki aşırı gümrük korumalarının makûl seviyelere getirilmesi,

*Teknoloji ve mühendislik bilgisinin memlekete kolay akışının temini,

*Kamu İktisadî teşebbüslerinin zaman içerisinde millete devredilmesi,

*Sanayide devlet tekelleri dahil, tekellerin kaldırılması,

*Enerji ve maden konularında gelişmenin hızlanması için fertlere ve fertlerin meydana getireceği kuruluşlara Devletin tespit edeceği esaslar dahilinde yatırım ve işletme hakkı verilmesi,

*Dış yatırımların teşviki için karşılıklı menfaatleri dengeleyen istikrarlı bir ortamın tesis edilmesi.

Serbest Bölgeleri ve Organize Sanayi Bölgelerini Türkiye'ye getiren parti olarak bizden sonra önemini yitiren bu alanlara büyük mesai harcayacağız.

Madde 18-TİCARET

ANAVATAN PARTİSİ Türkiye içinde tamamen serbest ticareti savunurken yurt dışında merkantilist bir yaklaşımı dış politikasının asli unsurlarından biri olarak görmektedir.

Deregülasyon esastır bu yüzden de Türk Ticaret Kanunundaki başta basiretli tüccar kavramının değiştirilmesi olmak üzere devrim niteliğinde düzenlemelere gidecektir. Ne var ki mukayeseli üstünlüğü bizde tutmak kaydıyla serbest ticaret temel düsturumuzdur. Bunun en güzel tezahürü de kabotaj kanununda serbestleşmeye gitmek olacaktır Anavatan Partisi iktidarında.

Madde 19-HİZMETLER

Gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde millî gelirin yarısı veya yarıdan fazlası hizmet sektöründe teşekkül eder, sosyal gelişmenin, tarımın ve sanayinin gelişmesi hizmet sektörüyle doğrudan ilgilidir. İstihdamın en yoğun olduğu sektördür. Ülke ekonomisinin dışa açılmasında, dış ödemeler dengesinin tesisinde, ihracat ve dış pazarlama ile

birlikte dış müteahhitlik hizmetleri öncelik taşıtmaktadır. İ ve dış ticaret, turizm, müteahhitlik, taşımacılık ve transit taşıma hizmetlerinin kolaylaştırılmasını ve geliştirilmesini sağlayacak tedbir ve teşviklerin alınmasını zorunlu görüyoruz.

Madde 20-ESNAF VE SANATKR

İktisadî ve sosyal bünyemizde, hizmet, üretim ve istikrar unsuru olarak esnaf ve sanatkrın önemli bir yeri vardır. Esnaf ve sanatkrlar emek ve sermayenin birleştiği, teşebbüs gücünün gelişmesi için tabi şartların mevcut olduğu meslekler topluluğudur. İktisadî ve sosyal yapımızın temel unsurlarından saydığımız esnaf ve sanatkrların kredi ve pazarlama imkânlarının, sanayi ilişkilerinin iyileştirilmesi; eğitim, bilgi ve teknik yardım yönünden güçlendirilmeleri, küçük sanayi sitelerinin geliştirilmesi, meslek dayanışmayı teşvik edici tedbirlerin alınması gerekmektedir.

SOSYAL POLİTİKAMIZ

Madde 21-SOSYAL POLİTİKAMIZIN ESASLARI

ANAVATAN PARTİSİ için aslolan insandır; bireydir. Bireylerin bir araya gelmesinden millet müteşekkil olur. İnsan; hayvanattan, nebatattan ve envai çeşit sapkın paradigmadan üstündür; eşref-i mahlukattır.

Kalkınmada asıl hedef sosyal gelişmenin sağlanmasıdır. Sosyal gelişmenin sürekliliği ve gerekli kaynakların artan bir Şekilde temini, İktisadî gelişme ile yakından ilgilidir. Bu itibarla sosyal ve İktisadî gelişme arasındaki ahengin ve dengenin korunması önemlidir. Hedef olarak sosyal adaletin, fırsat eşitliğinin sağlanması, refahın yaygınlaştırılması sosyal politikamızın temel unsurlarını meydana getirir.

Madde 22-EĞİTİM ve ÖĞRETİM

Eğitim ve üretim ferdin ve toplumun maddi ve manevî kalkınmasında millî ve ahlâki değerlerin korunmasında ve gelişmesinde, kültür, sanat ve medeniyetin gelişmesinde ve geleceğe aktarılmasında, ilmin ve İlm düşüncenin kazanılmasında temel rolü oynar. Genel olarak fertlerin ve milletlerin sosyal ve iktisadi seviyeleri eğitim ile doğrudan doğruya ilgilidir. Eğitim ve üretimde fırsat eşitliğinin sağlanması esastır.

Ne var ki devletin koyacağı kaideler içerisinde fertlerin ve özel kuruluşların da eğitim ve üretim hizmetleri yapabilmeleri sağlanmalıdır. Herkesin yapmakla zorunlu olduğu ilköğretim dışında, sayı, çeşit ve vasıf itibariyle eğitim ve üretim hizmetleriyle memleketin İktisadî ve sosyal hedefleri arasında irtibat kurulması elzemdir. Yüksek ğretim kuruluşlarımızda müsbet ilimler, sosyal ve manevî ilimler ile birlikte teorik ve uygulamaları araştırma ve geliştirme faaliyetlerine önem verilmesini; bu kuruluşlarımızın sına İktisadî, sosyal ve diğer konularda pratik araştırma ve geliştirmeye yönelmelerini teşvik için gerekli tedbirlerin alınmasını faydalı görürüz.

Orta öğretim seviyesinde teknik eğitim ve meslekî okulların geliştirilmesi zorunludur. Sanayi, tarım ve hizmet sektörlerinde kısa sürede verimi artıracak teorik ve uygulamalı kurslar ile yaygın eğitim faaliyetlerine önem verilmelidir. Devlet İlköğretimde bulunacak sonrası ise dünyada olduğu gibi özel sektörün ve yüksek öğrenim kurumlarının umdesinde olacaktır. Orta ve yüksek öğretimin sosyal ve İktisadî hedeflerin gerektirdiği insan gücü plânlamasına göre düzenlenmesi şarttır.

Madde 23-AİLE

Aile milletimizin temelidir. Çekirdek aile; bir kadın ve bir erkeğin evlilik akdiyle kurulur. Toplum hayatının ahenkli ve sağlam bir şekilde devam ettirilmesinde, gençlerimizin yetiştirilmesinde, ahlâkın, millî ve manevî değerlerin korunmasında; aile yapımızın tabîî sorumluluk hiyerarşisinin yeniden tarifi ve tespiti gerekmektedir. Vatandaş işlerin doğrudan yerinde çözülebilmesini teminen mahalli teşkilatların yetki ve sorumluluklarını arttırılmalıdır.

Madde 24-ÇALIŞMA HAYATI

Çalışma hayatının adil, istikrarlı bir sistem içinde yürütülmesi toplumun sosyal ve iktisadi gelişmesinin ölçüsü ve teminatıdır. Milli ekonomimiz yönünden verimliliği ve çalışmayı teşvik edici esasların uygulanması gerekmektedir. İşçi ve işverenin aynı gaye için çalışması, karşılıklı hak ve görevlerin adil esaslara bağlanması, mücadele ve kavga yerine meseleleri görüşerek anlaşma yolunun tercih edilmesi hedef olmalıdır. Bu hedef istikametinde gayret gösterildiği takdirde, vatanperver ve sağduyulu işçi ve işverenlerimizin iş barışının tesisi ve idamesinde ve dolayısıyla sosyal ve iktisadi gelişmemizde en doğru yolu seçmiş olacaklarına inanıyoruz. İşçilerimizin çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve iş güvenliğinin sağlanması ile ilgili tedbirler süratle alınmalıdır. İşçilerimizin mesleki ve teknik yönden gelişmeleri ve vasıflı işçi yetiştirilmesi bakımından işbaşında eğitim, kurs ve seminerler düzenlenmesi önem taşımaktadır. Yurt dışındaki işçilerimizin her çeşit hak ve menfaatlerinin korunmasını önemli bir görev telakki ederiz.

Madde 25-SAĞLIK

Vatandaşlarımızın bedeni ve ruhi sağlığının korunması için gerekli tedbirleri almak veya alınmasını temin etmek devletin aslî görevleri arasındadır. Sağlık hizmetleri sosyal güvenliğin başlıca unsurlarından biridir. Sağlık hizmetleri vasıflı, güvenilir, kolay erişebilir, formaliteden uzak ve yurda dengeli bir şekilde yayılı olmalıdır. Sağlık hizmetlerinin bir bütün olarak ele alınması zorunludur. Toplum sağlığını tehdit eden hastalıklarla mücadele edilmesi, gıda maddelerinde kalite kontrolüne ve çevre şartlarının iyileştirilmesine önem verilmesi gerekmektedir.

Hastane ve sağlık ocaklarının sayısı arttırılmalı, modern, alet, makina ve araçlar ile teçhiz edilmeleri sağlanmalı, ilâç makine ve araçlar ile teçhiz edilmeleri sağlanmalı,

sanayinin geliştirilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır. Ruh hastalığına dair kamu mevzuatı oluşturulmalıdır.

Eczaneler ve ecza depolarının tekeli kaldırılıp deregüle edilerek milli servetin boşa gitmesi engellenmelidir.

Sağlık sektörü GSS, emekli sandığı, bağkur ve sgk olmak üzere tüm vatandaşların özel sektörden faydalanması sağlanarak stratejik araştırma hastaneleri dışında devlet sağlık sektöründen çekilmelidir.

Madde 26-KONUT

Ailede huzur ve mutluluğun ilk şartı sıcak bir yuvadır. Toplumun hangi kesiminden olursa olsun evinde huzuru olmayan bir insanın içinde verimli ve başarılı olması mümkün değildir. Refahın yaygınlaşması, sosyal adalet ve sosyal güvenliğin temininde de konutun önemi büyüktür. Düzenli ve ekonomik şehirleşmenin rasyonel araçlarından biri toplu konuttur. İktisadi sistemin her çeşit imkân ve kaynakları konut yapımı için seferber edilmelidir. Konutlar rant aracı olmaktan çıkarılacak ve asli işlevi olan barınak statüsünde değerlendirilecektir. Afetlere dayanıklı konut üretimi ve yenilenmesiye olmazsa olmazımızdır.

KAMU İDARESİ POLİTİKAMIZ

Madde 27-KAMU İDARESİNİN ESASLARI

Kamu idaresinin müessireyetini arttırmak maksadıyla bugüne kadar yapılan çalışmalarda meselenin gerçek sebeplerine inilmediği için başarılı olunamamıştır. Vatandaşa sunulacak hizmetlerin etkili ve verimli olması kamu idaresinin süratle karar alabilmesine, basit ve formaliteden uzak bir şekilde çalışmasına bağlıdır. Bunun esasını devletin memuruna, memurun vatandaşa itimadı teşkil eder. İtimat esas, şüphe istisnai olmalıdır.

Yetki ve sorumluluğun kamu hizmetinin gereklerine uygun olması şarttır. Değişik birimler tarafından yanı maksada dönük olarak yürütülen hizmetlerin bir arada toplanması, yetki ve sorumlulukların dağınıklıktan kurtarılarak teşkilâtlanmada sadeleşmeye gidilmesi, bakanlık ve her seviyede teşkilat sayısının asgariye indirilmesi zorunludur. Buna mukabil kararların ve hizmetlerin aksamasına ve tıkanmasına sebep olan aşırı merkeziyetçi birimlerde ise yetki ve sorumluluk hiyerarşisinin yeniden tarifi ve tespiti gerekmektedir.

Vatandaş işlerinin doğrudan yerinde çözülebilmesini teminen mahalli teşkilâtların yetki ve sorumlulukları arttırılmalıdır. Ana hatlarıyla belirtilen bu tespitler ve hedefler, kanunların, mevzuatın ve teşkilâtlanmanın bir bütün olarak dikkate alındığı, rasyonel bir idari reformun yapılmasını gerektirmektedir. Takip edeceğimiz iktisadi politikaya paralel olarak kamu sektöründe çalışanların sayısının arttırılması yerine, memurların daha seçkin olmaları ve tatminkâr ücret almaları sağlanacaktır. Böylece milli

ekonomide kayıplara sebep olduğu kadar, vatandaşlarımız için eziyet teşkil eden bürokratik formalitelerin de kendiliğinden asgariye indirilmesi veya ortadan kaldırılması temin edilmiş olacaktır.

Darbe zihniyetinin bir ürünü olan 657 sayılı kanun anayasamızla uyumlu hale getirilecek ve esnek bir emek piyasasına devlet memurlarının geçişi sağlanacaktır. Devlet geçim kapısı değildir.

Gelişen bilişim teknolojileriyle başta daire memurları olmak üzere özelleştirme yollarıyla kamunun sorumluluk alanının da daralmasıyla kamuda istihdam edilen memur sayında devrim niteliğinde azaltmaya gidilecektir.

Madde 28-MİLLİ SAVUNMA

Jeopolitik şartlar dolayısıyla, Türkiye'mizin her hâl ve şart altında savunmasının yapılabilmesi ve barışın sürekliliğini temin edebilmesi için, milli ve tarihi geleneğimiz olan disiplinli ve kuvvetli bir ordunun varlığı esastır. Ordumuzun en mükemmel şekilde eğitilmesi, modern silâh, araç ve gereçlerle teçhiz edilmesi ve güçlendirilmesi maksadıyla gerekli imkânların sağlanmasını zorunlu görürüz. Silahlı Kuvvetler mensuplarının hazarda ve seferde görevlerini güvenli ve başarılı bir şekilde yerine getirebilmeleri için ücret ve sosyal imkânlarının tatminkâr seviyede olması tabiidir.

Madde 29-EMNİYET ve ASAYİŞ

Can ve mal güvenliğinin, emniyet ve asayişinin sağlanması vatandaşlarımızın huzur ve güven içinde yaşamalarının esasını teşkil eder. Vatandaşlarımız arasında dostluk, kardeşlik ve dayanışma duygularının geliştirilmesinin, huzur ve güven ortamının tesis edilmesinde başlıca unsur olduğuna inanıyoruz. Yakın geçmişte cereyan eden olaylar, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünün her şeyin üstünde olduğunu, hiçbir şüpheye yer bırakmaksızın ortaya koymuştur. Anarşi, terör, bölücülük ve aşırı cereyanlarla sürekli ve müessir bir şekilde mücadele edilmesi şarttır. Emniyet ve asayiş hizmetlerinin başarıyla yürütülmesi için emniyet ve asayiş teşkilatının modern imkân ve vasıtalarla donatılması zorunludur.

Madde 30-DEVLET MEMURLARI VE BÜROKRATİK ATALET

Devlet memurlarını, memleketimiz ve milletimiz için genel mahiyetteki işlerin yürütülmesinde olduğu kadar, devlet ile vatandaş arasındaki ilişkilerin tanziminde temel unsur görürüz. Memur devletin devamlılığını, itibarını temsil eder. Bu bakımdan terfi, taltif ve ücret sisteminin çalışmayı ve başarıyı teşvik edecek şekilde yönlendirilmesi şarttır. Devlet memurlarını, yetki ve sorumluluklarına paralel olarak, görevlerini güven içinde ifa edebilmeleri için ücret ve sosyal imkânlarının yeterli seviyeye getirilmesi; mesleki ve idari yönden gelişmelerini sağlamak üzere bilgi, görgü, lisan gibi imkânların artırılması büyük önem taşımaktadır. Bilhassa geri kalmış bölgelerimizdeki devlet hizmetlerinin arzu edilen seviyeye yükseltilebilmesi, burada çalışan memurlarımızın ücret ve sosyal imkanlarının iyileştirilmesiyle yakından ilgilidir. Memleketimize uzun

yıllar hizmet etmiş emekli memurlar ile ilgili sosyal ve iktisadi tedbirlerin sürekli değişen hayat şadlarını dikkate alacak şekilde düzenlenmesi gerektiğine kaniyiz.

Memur sayısı artan teknolojik imkanlarla dramatik ölçüde azaltılacak devlet dinamik bir yapıya kavuşacak gereksiz kaynak israfının önüne geçeceğiz. Devlet geçim kapısı değildir. Statü berraklaşmasıyla İnönücü zihniyetle bir zümre oluşturma bir son bulacaktır. Memur milletin efendisi değil hizmetkarıdır.

Anavatan Partisi olarak Bürokratik Ataletin karşısındayız. Memurların vatandaşın işini ötelemesine mani olacağız zira memurlar, vatandaşın işi gördüğü müddetçe devletin nazarında kıymetlidir. Memurun vatandaşa yaklaşımı teftiştten murakabeye dönecektir; dahası, memur zihniyeti vatandaşa rağmen iş yapmak zorunda olmaktan çıkıp vatandaşa hizmetkar bir yapıya dönüşmektedir. Memur değil vatandaş üstündür.

Madde 31-MAHALLİ İDARELER

Mahalli idareler, mülkiye amirlikleri; belediye meclisleri ve köy muhtarlıklarından ibaret olacaktır. Öncelikle mahalle muhtarlıkları kaldırılacak; yapısal dönüşümün yerleşik hale gelmesiyle birlikte belediye başkanlıkları da lağvedilecektir. İl özel İdareleri son bulacak; İlbank ilga edilecektir.

Vilayetlerde vali yürütmeden sorumluyken belediye meclisi de yasamadan sorumlu olacaktır. İlçelerde kaymakamlar yürütme vazifesini icra edecekken köylerde muhtarlıklar faaliyet gösterecektir. Fen işleri gibi özelleştirilemeyecek tüm hizmetler mülkiye amirliklerinin teşkilat şemasında gözükürken belediyelerin vergi toplama; iktisadi teşekkül kurma yetkileri ellerinden alınmış olacağı için bütçe karadelikleri; yolsuzluklar ve rüşvetin de önüne geçilmiş olacaktır.

DIŞ POLİTİKAMIZ

Madde 32-DIŞ POLİTİKANIN ESASLARI

Dış politikamızın esası bölgemizde ve dünyada Türkiye'nin çıkarlarını maksimize etmektir. Anavatan Partisi olarak uluslararası ilişkiler sisteminin anarşik olduğunun idrakinde güçler dengesi kurulmasının elzem olduğuna inanmaktayız.

Güç maksimizasyonunu, oluşan güç boşluklarını doldurarak Türkiye'yi bölgesel güç olmanın ötesinde bir küresel kutup haline getirme iddiasındayız. Anavatan Partisi dış politikada realpolitik uygulamasını esas alır. Uluslararası ilişkilerde Anavatan Partisi realist ekole mensuptur.

Siyasî mücadelede hassasiyet gösterilmesi zorunlu bulunan hususların dış politikada bulunduğu inanırız. Yurt savunmasının ve İktisadî gelişmemizin kuvvetlendirilmesi dış politikamızın ana hedefleridir. Başta yurdumuzun güvenliği olmak üzere, kuvvetli bir savunma gücüne sahip olmamız zorunludur. Bunun ilk şartı; iktisaden güçlü olmaktır.

Madde 33-DIŞ POLİTİKANIN ARAÇLARI

TİKA, Diyanet, Maarif Vakfı gibi kuruluşlar ile yurt dışında faaliyet gösteren müteşşebislerimiz ve Türk Diasporası Türk Dış Politikasının en önemli araçlarıdır. Türk dostu politik partiler ve sivil toplum kuruluşları tesis ederek Türk Diasporası ve dındaŐ; ırktaŐ toplumsal gruplar tarafından desteklenerek Türk Lobiciliğini kudretli kılmak güçlü bir Türk Dış Politikasının olmazsa olmazıdır.